

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

За загальною редакцією Л.В.Одноворець та І.М. Пазухи

(Суми, 28–29 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

*СЕКЦІЯ 2: Психолого-педагогічні аспекти і методи
удосконалення позааудиторної роботи*

- формування у них прагнення до активного опанування нової інформації;
- пошуків нестандартних алгоритмів рішення завдань.

Одним з різновидів самостійної навчально-дослідної роботи студентів ВНЗ є курсова робота з певних навчальних дисциплін. Виконання студентами курсової роботи є таким видом діяльності, який органічно поєднує навчальну та науково-дослідну роботу та передбачає самостійну діяльність студента над темою наукового дослідження. Метою виконання курсової роботи є поглиблення наукової компетентності студентів у певній сфері професійної діяльності через набуття практичних навичок організації та виконання наукової роботи. Як форма самостійної навчально-дослідної роботи студентів, виконання курсової роботи спрямовано на поглиблення знань за окремими темами; розвиток активного, творчого, критичного мислення; формування вмінь та навичок дослідження; розвиток інтересу до сучасних проблем професійної діяльності.

За результатами досліджень у рамках курсових робіт раціонально проводити студентську наукову конференцію. Кафедрами та факультетами ВНЗ організовується проведення студентських науково-практичних конференцій з наступними публікаціями тез доповідей у відповідних збірках. Вказана робота спрямована на розвиток комунікативних та організаційних вмінь студентів, формування навичок ораторського мистецтва, розвитку та формуванню вмінь наукового стилю викладу положень доповіді, представлення та оформлення повідомлення.

Реферат як форма організації самостійної роботи студентів

¹Шкурдода Ю.О., к.ф.-м.н., доцент;

²Кравченко В.О., к.ф.-м.н., доцент

¹*Сумський державний університет*

²*Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка*

Вирішення задач сучасної освіти передбачає підвищення ролі самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом, посилення

*СЕКЦІЯ 2: Психолого-педагогічні аспекти і методи
удосконалення позааудиторної роботи*

уваги викладачів до розвитку навичок самостійної роботи, стимулювання професійного зростання студентів, виховання їх творчої активності та ініціативи. Під час навчання зміст та форми організації самостійної роботи студентів змінюються.

На першому та другому курсах студентів знайомлять з основами і елементами наукових досліджень, розвивають навички самостійної роботи з поглибленого вивчення фундаментальних наук. Формами самостійної роботи на цьому етапі можуть бути: написання рефератів з окремих питань курсів, які вивчаються; складання планів та тестів з певної теми, зокрема, на основі аналізу ресурсів мережі Інтернет; участь у виготовленні навчально-методичних посібників (таблиць, макетів, моделей); виготовлення за завданням викладача креслень, схем, плакатів; участь у підготовці лекційного демонстраційного матеріалу, зокрема, з використанням можливостей комп'ютерних технологій; розробка комп'ютерних навчальних програм тощо.

Однак, основним видом наукового дослідження, які студент виконує в цей період, є написання рефератів. При використанні цієї форми самостійної роботи студент показує вміння пошуку літератури, її конспектування, аналізу та узагальнення підбраного матеріалу, складання плану, структурування наукового дослідження, оформлення роботи.

Реферат – це стислий, письмовий виклад наукової інформації з конкретної теми. Тема реферату вибирається із рекомендованого списку або за пропозицією студента за згодою викладача тієї дисципліни, з якої він пишеється. Реферати бувають монографічним – з одного джерела, наприклад, реферування монографій, статей, навчальних посібників, і оглядовими – за кількома джерелами, що передбачає аналіз літератури з обраної теми. Основну наукову цінність становить дослідницький характер діяльності з написання реферату. У ньому викладаються, зіставляються, оцінюються різні точки зору на досліджувану проблему, і при цьому укладач реферату визначає своє ставлення до наукових позицій, поглядів або визначень, що належать різним авторам.

Реферат може висвітлювати основний зміст наукової статті або монографії. Такий реферат містить основний зміст першоджерела, обов'язково відзначається точка зору укладача на проблему.

Реферування, як і у будь-який вид самостійної наукової роботи, має кілька обов'язкових етапів.

*СЕКЦІЯ 2: Психолого-педагогічні аспекти і методи
удосконалення позааудиторної роботи*

1. Вибір теми студентом відбувається самостійно та визначається тематикою рефератів, яка наводиться у кожному навчально-методичному комплексі дисциплін, що вивчаються в університеті.

2. Визначення мети, завдань і проблем, які розкривають сутність обраної теми.

3. Підбір літератури, складання бібліографічного списку основних джерел, який містить, як правило, до 15 – 20 джерел.

4. Виконання виписок, конспектів з підібраних навчальних посібників і статей. Особлива увага приділяється визначенням, класифікаціям, аналізу різних підходів при розкритті теми реферату.

5. Складання плану основної частини реферату та написання самого реферату, його оформлення. Реферат може бути оформлений у друкованому чи рукописному вигляді. Перед захистом реферату бажано показати його чернетку викладачу, потім вже остаточно оформляти.

6. З рефератом студент може виступити на семінарському або лабораторно-практичному занятті.

На старших курсах студенти безпосередньо включаються в дослідницьку роботу. Досвід, накопичений студентом під час написання рефератів, є основою для подальшого самостійного науково-дослідницького пошуку при виконанні курсових, а згодом і кваліфікаційних робіт.